

«فزو ج ایتمد» دیور. یا که فر و کبیلی «فلانه نی فلانه نکاح لندرم» یا که «باغشلادم» یا که «جفت فیلدم» یا که «خاتون لقغه ویردم»، کیا و کبیلی «آلدم» یا که «قبول ایتمد» دیور. اگر قرنک آناسبه «فرشکی مکا ویرگل»، یا که «نکاح لاغل» دیگانده «ویردم» یا که «نکاح لادم» دیسه او شبو قدر برله نکاح تمام بولور. شرعاً نکاح ایجاد و قبول برله حاصل بولور، خطبه بولمسده. ولکن خطبه برله بولمق سنتدر. وهم بیع و شراء، اجاره کبی عقد لردده او للبرنده خطبه او قولمق سنتدر. (۲) نکاح خطبه سنده وغير یارده الحمد لله نحمدہ و نستعينہ و نستغفرو الخ مأثور در.

ایکی شاهد: ایکی ایر یا که بر ایر ایکی خاتون مجلس عقدده حاضر بولوب ایجاد و قبول لفظلرینی بر یولی ایشتمکلری شرطدر. اگر بر مرتبه عقدده بر شاهد ایشتب ایکنچی دفعه ده ایکنچی شاهد حضور نده عقد اجراء قیلسه لر کفایه قیلمس.

مهر - کابین: نکاح مهر برابر نده بولمق واجبدر. ولکن عقد وقتنه ذکر ایدلمکی یا که او لدھ اتفاق برله آنامقلری شرط دگلدر. مهر نک آزی او ن درهم (ایکی صوم چاما سنده) یا که شول بهالی نرسد. او ن درهمدن کیمگه رضا بولوشسے لردھ او ن درهم لازم بولور. آنالغان مهر او ن درهم دین آرتق بولسہ نی فدر بولسہ ده آنالغان فدر لی لازم وزوج ذمه سنده ثابت بولور. اگر

(۲) یعنی الله گه حمد وثنا، رسول الله گه صلوات، کلمه شهادت، سیات اعمال الدن استعاذه ایتمک، قایو لسان برله بولسده او شبولرنی تل برله اجرا ایدلوب مقصود بولغان عقدنی یور تولور.

مهر اصلاً ایتولمه‌سه یا که مهر سز دیو شرط ایدشسلر هر ایکی صورتند نکاح جائز بولوب مهر مثل واجب بولور.

مهر مثل: فرنگ تو غانلرینگ مهری فدر لی. بر تو غمه‌لری بولماسه آتاسینگ تو غانلری اعتبار ایدلور، آناسی مهرینه قارالماس. اگر بر آت یا که بر صغیر برابرینه نکاح ایدلسه او رتا درجه آت یا که صغیر لازم بولور. مهرنی تماماً حاضر ویرمک شرط ایدلسه بار چه‌سی «مهر معجل» بولور. اگر بعضی‌نی حاضر ویرمک بولسلر بو قدر لیسی «معجل» فالغانی «مهـ مؤجل» بولور. مهر معجلنی نکاح وقتنه ویرمک تیشلیدر. مهر معجلنی آلغانچه خاتون اوزینی زوجینه طابشر ما سقه اختیار لی بولور. مهر مؤجلنی نکاح باقی اولغاف مدتده طابشموق لازم بولماس. طلاق صورتنده یا که زوجیندن برا گوسی وفات بولسه مهر مؤجلنی تمام توله‌مک وقی کیلور. (۲) آتالمش مهرنگ بار چه‌ستنده زوجه‌نگ حقی ثابت بولادر، خلوة صحیحه بولسه یا که قبل الخلوة أحد الزوجین وفات بولسه. اما قبل الخلوة طلاق فیلسه آتالمش مهرنگ فقط یارمینی ویرمک لازم بولور. اگر مهر آطالماگانده قبل الخلوة طلاق ایدلسه خاتون ایچوف متعـه یعنی بر قات کیوم ویرمک لازم بولور. زوج خاتوننگ در جه‌سینه قاراب بر قات کولمه‌ک، یاولق، بورکه‌نچک ویرور خلوة صحیحه: ایر و خاتوننگ هیچ فایوسنده خسته‌لک و فرض روزه بولمای و نیاز او قوغان حال بولمای و خاتون حیض و نفاسدن پاک حالتند آولاقده بولولاریدر.

(۲) زوج وفات بولسه ترکه‌سندین اول زوجه‌سینه مهر بورچینی ویرلوب صوکره میراث ویرلور. زوجه وفات بولسه زوجینه مهر مؤجلنی آلوب ترکه‌سینه قوشلوب تقسیم یا که حساب ایدلور.

حقوق الزوجية: نکاح سبیلی زوجین آراسنده نیچه نورلی حقلر ثابت بولادر. هر قایولارینڭ رعايە واداسى لازمدر. زوجىنىڭ زوجەسى اوزىزىدە بولغان حقلرى: زوجە زوجىنىڭ طعامىنى پشىرور، (۲) كىومىنى يوار، اوينى سپرور، اوده بولغان مالىنى صافلار و آنڭ اذىندىن باشقە مالىدىن صدقە ويرمىس . اگر ويرسە، ايرگە ثواب، خاتونغە گناه بولور. ياقلىق استەگەندە پاك و قىي بولسە بوي صونار. اذىنسز اوينىدىن چقماس. اگر چقسە فايتوپ كرگەنچە فرشتەلرۇڭ لعنتىدە بولور. وهم زوجىنىڭ اذىندىن باشقە ايوينە قوناق كردىس، و آڭا طعام ويرمىس، خاتوننىڭ قىرنداشلىرى بولسەدە. مگر آنا آناسىنى آطىندە بىر كره، باشقە محرملرىنى يىلدە بىر كره ايوگە كرتمكى جائز بولور.

اوшибو زوجىندىن بولغان اوز بالاسىنى يخشى ترىيە فيلور. وهر وقتىدە زوجىنى تعظيم ايدوب آندىن كوب ادب صافلار. زوجەنىڭ زوج اوزىزىدە بولغان حقلرى: هر زوج زوجەسىنە بابالنفقىدە (۳) ذكر ايدىلگانچە نفقە ويرور وهم اسراف بولماسىدai قدر بىرلە ايركىنلىك فيلور. طشقارىدە بولغان خدمتلرى زوج اوزى كوندرور. اوى ايچىندە بولغان خدمتلرى زوجە كە تىيىشدەر. فيلماسە گناھلى بولور. ولکن زوج كوج بىرلە خدمت بويورە آلماس. خاتونغە ضرور مسئله بولسە زوج اوگىرەتۈر. اوزى بىلە سەعالملەردىن

---

(۲) مثلا شورباسىنى فاینانسور، ايسكمكىنى پشىرور، چاي اسپاسىنى حاضرلەر.

(۳) نە روشنلى نفقە، كېومن ضرور ايدىكى بابالنفقىدە ذكر ايدىلور انشاء الله .

صوراب او گره تور . کره گینی بلدرور . و شرع شریف که موافق روشه خاتونینه یو مشاقلق واير کنلک قیلوور . او ز نفسی ایچون آچو و فهر قیلاماس ، بلکه کیمچیلگی بولسه یو کله ر و کیچه ر گه طرشور . اگر مخالف شرع اشی بولسه اصلا راضی بولماس ، ممکن قدر منع قیلوور . و ترزه دن فاراوینه ، نامحرمگه کور نمکینه ضرور تسرز اویندن چیقمقینه راضی بولماس . اگر راضی بولسه هر ایکه وی گناهی بولور لر .

فصل * قسم : خاتونلار آراسنده تیگزلك قیلمقدار . ضرورت بولغاندنه (۲) دورت که قدر نکاح جائز در . ولکن خاتونلار آراسنده شرع شریف بیورغانچه عدالت قیلوغه قادر بولغان کشی حقنده غنه در . ضرورت بولماغاندنه یا که تیگزاكگه قدر تی بولماسه بر خاتون برله اکتفاء تیشیلیدر . خاتونلرنی هر قایوسینی آیروم ایوگه یا که بولمگه قویوب کیومرنده ، آشاو واچولرنده برابر فیامق و یانلارندہ کیچله وده تیگزلك اوزره نوبت ایتمک واجبدر . یاقنق قیلووده برابر لک لازم دگلدر . وهم سفر گه آلوب بار وده نوبت و تیگزلك واجب دگلدر . ایستکان خاتونینی هر وقت آلوب بار سه درست ، ولکن فرغه «شباء» صالحق اولی وستکه موافقدر .

كتاب الطلاق

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم (ابغض الحلال الى الله

(۲) یعنی بر زوجه برله نفسینی حرامن طبار لق بولماسه نفسی قناعتلور قدر لی ایکینی یا که اوچنی . یا که دورتی تزوج جائز بولور . آر طق درست دگلدر .

الطلاق) رواه ابو داود بعبارة ابغض الحق. ترجمة: شرعاً ممنوع
بوماغان نرسه لرنگ الله تعالى خوش کور مکانه گی طلاقدر.
قال رسول الله صلی الله عليه وسلم (تزوجوا ولا تطلقوا فان
الطلاق يهترء ^{منه} العرش) رواه الدبلی فی الفردوس. ترجمة:
نکاح لانکز ولكن طلاق فی لما کن زیرا که طلاق سبیلی عرش تقره.
قال رسول الله صلی الله عليه وسلم : (ایما امرأ سالت زوجها
الطلاق من غير بأس فحرام علیها ^{رایحة الجنۃ}) (٢) ترجمة: قایو
خاتون ضرورة شرعیه دن باشقة زوجندن طلاق صوراسه اول
خاتونه جنت ایسی حرام بولور ملة اسلامیده طلاق جائزدر يعني
طلاق فیلمق برله شرعاً نکاح کوتھرلور و بوزولور . ولكن
ضرورة شرعیه دن باشقة بولسہ الله تعالیٰ راضی بولماس. بو بندہ
مکروه و مذموم اش قیلغان بولور.

طلاقنک ضرورتی: «برنجی» زوجین آراسنده اصلاً محبت
ولما ینچه حرامغه تو شمک احتمالی بولسہ ، «ایکنچی» زوج نفقه دن
عاجز بولسہ ، «اوچنچی» خاتوندے یاما نلق شبهه سی ^{برلجه} ،
دورنچی» وعظ و قور قتو برله ده نماز او قوماسه، یا که او شبولار غه
و خشاشلی عیبی بولغاندہ زوج طلاق ایتسه جائزدر .

ضرور تسر نفسانیت، یا خلق سر لق برله طلاق قیلسه حدیث
نریفدن آکلانمشیچه الله تعالیٰ فاشنده مکروه و مبغوض اش قیلمش
ولور. اگر طلاق ایچون ضرورت بولسہ بدعت بولغان
وشندن صافلانوب سنت طریقه سنجه و کور کام کیفیتچه واقع
پیلمق تیوشلیدر.

کیفیات طلاق: طلاق اوچ رو شلیدر: «برنچی» احس «ایمکنچی» حسن. بو ایکی نوع موافق سنتدر. «او چنچی» بدمعنی طلاق احسن: او شبو که خاتون حیضندن پا کلند کندن صوگره اص یاقنلوق قیلمای تور ووب فقط بر طلاق قیلوو.

طلاق حسن: خلوة صحجه ایدلمش خاتونینی اوچ طهرغه (۱).
بولیب اوچ طلاق قیلمقدس. یعنی ضرورت بولوب خاتونینی حر قیلمق استه سه بر طهرده بر طلاق ایدوب ینه حیض و قینه چه صبر ایدو حیضندن پا کله نگاچ ینه بر طلاق واقع اید. صوگره ینه حیض کور و یا کلنگندن صوگره اوچنچی طلاقی واقع ایدوب خاتونینی حر یا گناهلى بولماس. وهم تزوج قیلغان خاتونینی خلوتدن من ضرورة شرعیه سیلی طلاق ایتسه طلاق حسن بولور. یعنی طلاق رو شی ایچون گناهلى بولماس.

طلاق بدعت: خلوت ایدلمش خاتونینی حیض و قینه طلاق قیلمق، وهم بر یولی اوچ طلاق قیلمق، وهم بر طهرده بول اوچ طلاق قیلمقدر. او شبو تور لی طلاق‌لار سنتکه موافق دگلد بو رو شده طلاق ایتکوچی ضرورت بوله طلاق ایتسه ده طلاق رو شی ایچون گناهلى بولور. اوچ طلاق‌دن باشقه بدعت طلاق طلاق‌ندن فایتمق تیو شلیدر. رجوعدن صوگره خاتونینی تله سه تو تله سه حیضدن یا کلنگندن صوک یاقنلوق قیلماینچه بر طلاق قیلو و بو طلاقی طلاق سنت واحسن بولور.

(۲) آیسده (یعنی حیضدن کیسلگان خاتوند) اوچ آیغه بو طلاق قیلوو. آیسده برا آی - باشقه لردغی بر حیض و طهر حکمنده بولو

فصل

طلاق نک اهلی بالغ عاقل در. صبی نک یا که مجنون نک زوجه‌لری بولوب طلاق قیلسه‌لر وهم نائم او یقو حالتند طلاق قیلسه طلاق‌لری واقع بولماس. اما مکره (۲) بولوب طلاق قیلسه یا که ایسرک حالتند طلاق قیلسه طلاقی واقع بولور. وهم هزل برله یعنی اویناب طلاق ایتسه دخی واقع بولور.

أنواع طلاق طلاق اوچ نوعدر. «برنچی» طلاق رجعی «ایکنچی» طلاق باین خفیف «اوچونچی» طلاق باین غلیظ.

طلاق رجعی: طلاق لفظی برله باشقة سوز آرتدرماینچه بر یا که ایکی طلاقدن «سن مندن طلاق» «سنی طلاق قیلدم» «مندن طلاق بولدڭ» «خاتونم فلانه‌نی طلاق قیلدم» لنظرلری کبی. او شبو لفظلر برله بر طلاق واقع بولور، طلاقی نیت قیلسه‌ده نیت قیلماسده. و بردن آرقنی نیت قیلسه‌ده، ایکی یا اوچ دیگان سوز لرنی فوشماسه هنوز بر طلاق واقع بولور. اگر «من سندن طلاق» دیو خاتونینه ایتسه طلاق واقع بولماس.

طلاق رجعی نک حکمی. طلاق رجعی برله طلاق بولغار خاتون عدتی او تمہینچه زوجینک نکاحندن چقماس، هنوز نکاحنده بولور. زوجینه کورنمک درست بولور. زوجی کورزدهی یېرد، زېتلنور. او زینی ایرینه یخشى کورسە تورگە اجتهاد ایده. اگر

(۲) بر حاکم یا باشقة آدمی طرفدن کوچلەنمش.

زوجی عدت ایچنده طلاقندن خاتونینه فایتسه جائزدر. ایسکیچ
خاتون بولوب اور لور. خاتون نک رضالقی حاجت دگل و هر
نکاح یا کارتمق حاجت بولماس.

طريق رجوع: عدت ایچنده زوج زوجه سینه «من سکا
رجوع ایندم» یا که «فایتدم» دیسه یا که نفس آرزوی بوله تو تسا
یا او بسه فایتدم دیو ایتمه سده رجوع بولور. اگر طلاق ایدلمش
خاتون عدتی ایچنده زوجینی شهوت بوله تو تسه یا که او بسه
زوج رضا بولسه رجوع بولور. زوج رجوع ایندکنی زوجه سینه
بلدرمه سده رجوعی صحیح بولور. ولکن بلدرمک وهم ایکی
گواهگه گواهلاندرمک اوی وافضل در. اگر زوج «رجوع قیلدم»
دیگانده خاتون «عدتم تولدی» دیسه تو لارلق وقت اونکهن بولسا
خاتون سوزینه اشانلولور، رجوع بولماس. اگر اول فدر وقت
اونکهن بولماسه رجوعی صحیح بولور.

فصل طلاقنى بتون گاوde گه اينلگوچى لفظلىرى
اضافه قىلسە دخى طلاق واقع بولور. مثلا: موينىڭ ياكە باشكى ياكە
جانىڭ ياكە تەنكى ياكە فرجىڭ ياكە يوزىڭ ياكە گاودەڭ طلاق
دىسە طلاق واقع بولور. ودختى نصفىڭ (۲) ياكە ثىڭ ياكە ربعىڭ
طلاق دىسە طلاق بولور. ولەن قولىڭ ياكە آرقاڭ ياكە فارنىڭ
طلاق دىسە واقع بولماسى. اگر سن يارم طلاق ياكە چار يك طلاق
دىسە بىر طلاق واقع بولور.

(۲) نصف بارطی - ثلث اوچدن بر - ربع دورندن بر.

فصل باين خفيف طلاق لفظينه صفت قوشوب ايتسه چنانچه
 «سن مندن الوع طلاق، يمان طلاق، فاتي طلاق، اوی طولوسي
 طلاق، او زون طلاق» کبى سوزلرنى ايتسه اوچ طلاق بولۇنى
 نيت ايتماسه بىر طلاق واقع بولور. وهم سن مکا حرام ياكە آيرلداڭ
 ديسه طلاق باين بولور. طلاقنى نيت ايدوپ «من سڭا حرام» ديسه
 اوشانداق باين واقع بولور. ودھى خاتونينه طلاق قيلۇنى او يلاپ
 «كىت» ياكە «سن او زولگەن» ياكە «آنالرڭا قايت» ديسه
 باين بولور. وهم خاتونىڭ رضالغى بىرلە مال برابرندە طلاق قىلسە
 ياكە خلۇق قىلسە طلاق باين واقع بولور.

باين نىڭ حكمى: طلاق باين بىرلە طلاق ايىدلەش خاتون
 اىرىندىن از ولگان بولور عدىي اىچىندەز يىتلەنمەس و زوجىنە كورنەمەس
 و نكاحىز زوجى بو خاتونغە رجوع قىلە آلماس. ولكن
 خاتون نىڭ رضالغى بىرلە زوجىنە نكاح قىلسەلر عدت اىچىندە
 بولسىدە درست بولور.

فصل باين غلىظى : اگر بىر كىمسە خاتونىنى اوچ طلاق
 قىلسە (كىرك بىر دفعەدە، كىرك اوچكە بولىپ، كىرك كوب سەنلەر
 آر قىلى بولغان طلاقلىرى جىلىوب اوچكە اىرىشىسى) خاتونى حرمە
 مغلظە بىرلە حرام بولور. نكاح ياكارىمك بىرلەدە حلال بولماس،
 مگر تحليل بىرلە حلال بولور.

صوروت تحليل : عدت تولغاندىن صوك اىكىچى
 زوجىكە نكاحلانوب تمام ياقىنلىق بولغاچ الفت و موافقت يوقلغىندىن
 اىكىچى اىرى طلاق قىلىوب عدىي اوتسە او شبو خاتون اولگى

زوجینه حلال بولور. وهم یا کادن اوچ طلاقعه فدر حرام بولماس.
اگر ایکنچی زوج نکاحلانغاج تمام یاقنق قیلماینچه طلاق قیلسه
مذکوره خاتون اوچکی زوجینه حلال بولماس، نکاحی هنوز
حرام بولور. ✗

تعليق طلاق تعليق طلاق - طلاقنى بر نرسه گه با غلام مقدر.

اگر زوجه سینك طلاقىنى بر شىگه با غلاسه شول شي پيدا بولغانده
طلاق واقع بولور.

مثال: «فلان اورنجه بارساڭ مند طلاق» ياكه «فلان يير گه
كرسهڭ طلاق» دېگان صورتىرده خاتونى مذكور اورنجه بر
مرتبه بارسە ياكه شول يير گه بر مرتبە كرسە طلاق بولور.
ایكىچى مرتبە شول اشنى قیلسەدە طلاق بولماس. اگر «هر فايچان
ياكه هر وقت بارساڭ طلاق» ديسە اوچكە فدر هر بار مقتنه
و كرمكىنده بىرر طلاق واقع بولوب اوچ طلاقدىن صوك اثرى
قالماس، بىس تحليل صوڭىنە نکاحلانغاج خاتون مذكور اشنى
قیلسە ھىچ شي واقع بولماس / اگر «فلان اشنى قیلسام هر نکاحلانغان
خاتونم طلاق بولسون» ديو يىمين ايتىسى عمرى بويىنچە مذكور
اشنى قیلما لازم بولور. اگر بنا گاه قیلسە فايىو وقتىدە بولسەدە
هر خاتونى طلاق بولور. كرك يىمين وقتىنە نکاحلانمىش خاتونى
بولسون، كىرهك صوڭره بولسون .

تفويض طلاق تفويف طلاق - طلاقى خاتون نىڭ اوز
اختيارينه طابشى مقدر. بر كمسە زوجه سينه «ايستەسەڭ طلاق بول»
ياكه «طلاق اختيارىنى اوزگە ويردم» ياكه «طلاقىنە اختيارلى بول»

دیگانده خاتون شول مجلسده، اگر خط یا کشی آرقی طابشرغان بولسه خبر ایرشکان ساعتده - «من او زمی طلاق قیلدم» دیسه طلاق واقع بولور. زوجی مذکور سوزندن قایتا آلماس. ولکن خاتون اوزینی طلاق قیلغانچه شول مجلسدن طورسه یا که اودین چغوب گیتسه یا که باشه برآشکه کوشمه اختیاری فالماس. صوگدن اوزینی طلاق قیلسه طلاق بولماس. مگر زوج «هر وقتده اختیار لی بول» یا که «تلاگان وقتکده او زکنی طلاق قیل» دیگان بولسه زوجه اول مجلس صوکنده و کوب زمان او تکاچده او زینی طلاق قیلور غه فدرتلی بولور.

~~خلع~~. خلع: خاتون زوجینک نکاحندن نرسه برآبرنده چقمی و رضالغی برله طلاق قیلنمقیدر. «خلع» و «طلاق» لفظلری برله ایقاع ایدلور. وهم ایکی طرفنک رضالغی برله مذکور لفظنی مال برآبرنده باشه عقدلور کبی ایحاب و قبول صورتنه اجراء ایدلور. خاتون طلاق باین برله طلاق بولور.

خلعنک جوازی. خاتون زوجی برله الفت قیله آلماسه، وطلاق قیلنمقنی ایسته سه، آرالرینی اصلاح قیلمق ممکن بولماسه، ولکن زوج طرفندن خاتونینی یمان کورمک بولماسه خاتوندن نرسه آلوب طلاق قیلمق و خلع ایتمک جائز بولور. اگر زوج زوجهنی یارانمای طلاق قیلمق ایسته سه زوجه دین نرسه آلوب طلاق قیلمق حرام بولور.

بدل خلع: مهر مقداری یا که آندن آزراف بولمق تیشلیدر. مهر مقدارندن کوبره ک بدل آلسده خلع درست بولور. ولکن مال مکروه بولور. خلع یک آز نرسه برآبرنده بولسه ده جائز وهم مقداری

آچق بلنگان نرسه برابرنده بولسده درستدر . عدت نفقه‌سی و کیومی برابرنده بولغان خلع کبی . اگر بدل خلudedه خاتون اوشبو زو جندن بولمش یاش بالاسینک بر یل یا ایکی یل یا بیش یل نفقه‌سی و تریه‌سینی یو کله سه جائز بولور . و مدة مذکوره بالانک نفقه‌سی و تریه‌سی خاتون مویننده بولور . اگر مدت تمام بولغانچی خاتون وفات بولسه ترکه‌سدن بالا تریه‌سی ایچون زوجگه مالویرلو

فصل العدة. عدتنک (۲) مدتی : مطلقه یعنی طلاق بولغان خاتون اهل حیضدن بولسه (۳) عدتی اوچ حیض او تکارمکدر ، حیضی آی صاین یا که او زاغرافده بولسده . اگر طلاقی حیض وقتنه بولسه بو حیض حساب بولماس . ایکنچی حیضدن باشلاپ اوچ حیض حاجت اولور . اگر مطلقه حیضدن طوقتاغان بولسه (۴) عدتی اوچ آیدر (۵) . طلاقی آی باشینه طوغري کیلسه هلالی آیله برله حساب ایدلور . آی باشینه طوغري کیلسه هلالی آیله عرفی آیله (۶) برله حساب ایدلور . عدت مدتی تمام طوقسان کون بولور . بردہ حیض کورمه گان یاش خاتون عدتی ، بتونلای حیضدن کیسلگان خاتون عدتی کبی آی برله در . زوجی وفات بولمش خاتوننک (۷) عدتی دورت آی واون کوندر . آی باشینه طوغري کیلسه هلالی آی

(۲) هر تورلی طلاق ایدلمس خاتون اوزرینه وهم زوج وفات او لمش خاتون اوزرینه عدت صافلامق واجدر .

(۳) حمل وقتی کیچمه گان خاتوندر . عربچه (حائض) دیرلر .

(۴) حمل وقتی او زکان خاتوندر . عربچه (آیسه) دیبورلر .

(۵) محروم باشنده طلاق بولسه ربیع الثانی باشنده عدتی تمام بولمش

بولور .

(۶) عرفی آی او طوز کون .

(۷) کبره ک حائض کبره ک آیسه بولسون .

اعتبار ایدلور. طوغری کیلماسه هر آی «۳۰» کوندن حسابلانوب «۱۳۰» سکونده تمام بولور. طلاقده ووفاتده ذکر ایدلمش عدت مدتلری خاتون حامل بولماغان صورتده در. اگر حامل (۱) بولسه عدتی وضع حمل (۲) برله در. اگر حملنی قویسه کبرهک وقتی بتشوب کبرهک یتوشمای، طلاق صورتنده دهوفات صورتنده عدتی طولار. طلاقدن یا که زوجی وفاتدن بر کون صوک وضع حمل ایله سه شول ساعته ایکنچی زوجگه نکاحی جائز بولور.

~~شدنیک حکم و کیفیتی~~. عدتنی شرع شریف بیورغانچه رعایت ایتمک واجدر. عدت اشنده مساهله قیامق حرامدر. عدت ایچنده کبرهک طلاق عدتنی کبرهک وفات عدتنی مطلقاً او لگی زوجدن باشقه غه نکاح جائز دگلدر. طلاق یا وفات وقتنه چه طورغان اونده هیچ یرگه چقمای عدتنی او تکارمک لازمدر. مگر وفات عدتنده خاتوننک نفقه سی او ز ذمه ستد بولغانلقدین نفقه حاضر لگو چیسی بولماسه آولاقده نفقه آلمق ایچون چقسه جائزدر. ولکن فونماقی هنوز شول اونده بولمق لازمدر. طلاق عدتنده نفقه و کیوم واومصارفی همه سی زوج مویننده بولدقدن خاتون ایچون چقمق حاجت دگلدر. قوناق بولوب دوست و خویشلینه بارمق هیچ فایو عدته جائز دگلدر.

اگر زوج فاسق بولوب خاتونغه دین ضرری بولوردای بولسه یا که مالینه یا جانینه ضرر کیلمک خوفی بولسه زوج اوندین کوچمک درست بولور. ولکن فایو او گه کوچمه دینه آندن چقاماق درست بولماس.

(۱) بوكلى خاتون

(۲) حملنی قویمک (بالا تابمک)

زینت. طلاق رجعیده خاتون - زوجی کور ردای بولغانده زینت اسبابینی تاشلاماس، بلکه ایرینی فرزند وغه طرشور. طلاق ووفات عدتلرنده زینتی تاشلار يخشی کیوملر کیمه‌س. سورمه، مای، خوشبوی استعمال ایتمه‌س. نکاح کبی امر شریفناک کیسلمکبینه دائما حسرت و قایغو صورت‌نده بولور.

باب النفقات

خاتون نگ نفقة‌سی. هر منکوحة نگ نفقة‌سی، کسوه‌سی، سکناسی (۱) زوج مویینه واجب ولازمدر، زوج فقیر، زوجه بای بولسده. لکن بو صورتده وهم زوج بای، زوجه فقیره بولغان صورتده او رتاجه حالده نفقة (۲) لازم بولور. اگر هر ایکاوی بای بولسه‌لر یوقاری درجه نفقة، هر ایکاوی ده فقیر بولسه‌لر تو بهن درجه نفقة واجب بولور. نفقة وغيری نگ تو بهن و یوقاری بولولارنده عرفکه قارالور، وبصیرت ایهی‌سی عدل کمسه تعیینی برله بنور. زوج بای بولغانده زوجه کیره کسنse آنگ ایچون بر خدمتچی آلمق واجب بولور. اگر زوج نفقة ویرودن عاجز بولسه یا که خاتون نفقة ظلم قیلسه جبر ایدوب آصرامق درست بولماس. بلکه فاضی، امام تیوشلی روش برله خاتونی ایر دین خلاص فیلور. اگر خاتون نفقة ایچون بورچلانسه مذکور بورچنی زوجنگ توله‌مکی واجب بولور.

سکناسی: خاتونینی اوز آلدینه بر اویگه فویمق واجبدر. یعنی خاتون او زی رضا بولماغانده زوجنگ قرنده‌شلرینی وهم ایکنچی.

(۱) نفقة: بیک، ایچمیک. کسوه: کیوم. سکنی: اوی

(۲) کسوه و سکنی دخنی شول حکم‌هدر. (منه)

خاتونندن بولغان بالاسینی خانون یاننده تونمک درست توگل .
خاتوننک اوزینه مخصوص اشیاسینی صافلارلق ییکلی اوی یا که
بولمه‌سی بولق زوج اوزرنده حیدر . خاتونغه تیوشلی اوده قاین
ایشینی تورغزما سقه اختیاری بولور . وهم زوج زوجه‌سینک
قرنداشلرینی وهم او لگی زوجدن بولغان بالاسینی زوجه‌سی اوینه
کروب طور و دین منع ایتوده اختیارلیدر . مگر آنا آناسی آطناده
بر مرتبه کروب چقسالر و باشقه محرم قرنده‌شلری یلدنه بر مرتبه
کرسه‌لر منع ایتمه‌س . وهم خاتوننک آنلارغه اوشبو ره و شده (۱)
بار ماقدن منع قیلماس .

کسوه‌سی . اوز حاللرینه موافق خلق عادنچه کیم تیشدیر .
ولکن آنا آنا و محرملرینه بارودن باشقا — طویلر و سائر
مجلسلر گه یور و رده‌ی طش کیوملری زوج ذمه‌سنده بولماس * اگر
خاتون ایرندن نشور ایتسه یعنی آنک اذنندن باشقه اوندن چغوب
کیتسه وایری چاقرا طور و ب قایتماسه اول خاتوننک نفقه‌سی ایر
موینینه لازم بولماس .

او لاد نفقه‌سی . هر فقیر بولماغان صبی بالانک نفقه‌سی آناسی
اوzerینه واجدر ، گرچه آناسی فقیر بولسده . وهم نکاحندر لمکان
قرنک نفقه‌سی و کسبکه قدرتی بولماغان خسته یا که فهمسز یا که طالب
العلم بولغان بالغ او غلنک نفقه‌سی آناسی اوزرینه لازم بولور .
اگر بالانک مالی بولسده نفقه‌سی آناسینه لازم بولماس ، اوز مالندین
صرف ایدلور . صبی بولسده یاش بالانی ایزمک آناسینه لازم
بولماس . بلکه آناسی موینینه در . آناسی انصافا و دیانه ایزممه سه

(۱) یعنی آطهده بر کره آناسینه ، یلدنه بر کره باشقه محرملرینه بارودن
منع غه قادر بولماس .

کوچله نلامس، بلکه آنای مرضعه^(۱) یعنی سوت آنای باللار.
اوز آنای ایمزمه کچی بولسه يال آلمقی درست بولماس . مگر
زو جنڭ نکاحندن چقغان بولسه يات خاتونلار كېي اجره (يال) بىرلە ایمزمكى
جائز بولور . وهم باشقە خاتونلار آلغان اجره گە آنای راضىيە بولغاندە باشقە
خاتونغا ويرمك جائز بولماس ، اوز آنای آرطق بولور . اگر
بالانڭ آنای ایكىچى زوجگە نکاحلىسە ايمز و حقى ساقط بولوب
بالانى آندن آنور .

فصل محرملر نفقەسى . غنى (۲) آدم اوزرە فقير بولغان
آتا آناسىنىڭ نفقەسى و باشقە فقير محرم قىرنىدەشلەرنىڭ نفقەسى لازم
بولور . یعنى صبى ياكە زوجىز قىر ياكە كىسبىن عاجز بالغ اير
قىرنىدەشلەرنىڭ نفقەلىرى بوغنى كىمسە موينىنە واجب بولور . آتا آنا
نفقەسى اوغلۇ و قز موينىلىرى تىگز واجب بولور . اما قىرنىدەشلەرى
ايچون بونلاردىن قايدولرى و نە قدر ميراث آلور داي بولسەلر
شونلارغا ميراثلىرى رەوشىچە نفقە يوكلەنور . مىلا بىر فزنىڭ باى
بولغان بىر اير قىرنىدەشى و بىرباى قز قىردەشى بولسە نفقەسىنىڭ
اوچىندن ايكىسى اير قىرنىدەشىنە ، بىرسى قز قىردەشىنە لازم بولور .
فقير آدمىنىڭ ذمه سىنە زوجهسى و او لادى نفقەلىرىنى باشقە كشى نفقەسى
لازم بولماس . وهم هىچ باى آدمىنىڭ نفقەسى كشىگە لازم بولماس^(۳)
مگر زوجه نىڭ نفقەسى زوجىنە لازم بولور .

(۱) مرضعه بالانى آنای قاشىندا ايمزور . فقير بولسە ياكە مرضعه بولماسە
ايمزور گە آناسىنى كوچلەنور .

(۲) غنى دىبوب بى اورنىدە فطر داغى كېي حاجە اصلەسىدىن آرتق نصاب
قدىرلى مالى بولغۇچى كشىگە ايتلۈر

(۳) یعنى آتا آناسىنىڭ وهم قىردەشلەرنىڭ اوزرىنە لازم بولماس .

الحضرانة . حضانة : بالا تربیه قیلمق و آنک کیره ک یار اغینی حاضر لمکدر . خاتون طلاق بولسه یا که زوجی وفات بولسه یاش بالاسینی تربیه ایتو گه و قولنده طو طوغه بالانک آناسی احق بولور . یعنی آناسی من او زمده تربیه قیلامن دیسه آناسینه ویرمک لازم در . اگر قبول ایتممه سه جبرا ویرلمه س . آناسی تربیه ایتسه ده نفقه سی آناسی ذمه سنده ، آناسی بولماسه محروم فرنداشلری ذمه سینه در . آنانک تربیه سی فقط آناسندن کیلگان نفقه نی و کسونی حاضر لب ویرمکدر . اگر آناسی بولماسه یا که تربیه قیلامسه آنانک آناسینک حقی در . اولده بولماسه بالانک قز طوغانلرینه ، صوکره آناسینک قز طوغانلرینه تیشلیدر . صوکره آناسینک قز طوغانلرینه ثابت بولور . اگر خاتون چنسندن فرنده شی بولماسه آناسی بولماغانده آناسینک آناسینه ، صوکره ایر فرنده شلرینه تربیه حقی تیهر . لکن نفقه هنوز تربیه جی مویننده بولماس ، بلکه باب النفقه ده ذکر ایدلگانچه آناسینه ، اول بولماغانده محروم فرنده شلری ذمه لرینه و ارثکلری اولچه و نیچه لازم بولور . آنا وسائل روزگ تربیه حقی دائم بولور ، قز بالاغه نامحرم بولغان ز وجگه نکاحله نمه سه لر . اگر بالانک نامحرمینه نکاحله نسہ لر تربیه حقلری ساقط بولور . بالانی آلوب ایکنچی فرنده شینه ویرلور . اگر او شبو نکاحلری کوتار لسه ینه تربیه حقلری قایتور . ایر بالا آناسی قولنده یا که جده (ئه بی) سی قولنده تربیه لنور یدی یاشینه قدر . یدی یاش بولسه ، آناسی یا که باباسی یا که باشقه ایر فرنده شلری آلور . زیرا یدی یاشنده تعلیم (۳) و تأدیب (۴) تیشدر . بو اشده ایر لر کاملزه ک و قادر ره بولور . قز بالانی کورم و قینه قدر آنالری تربیه سنده فالدر لور ، بر آز پشمک ، تکمک ،

(۳) تعلیم — علم او گرمه تک .

(۴) تأدیب — ادب او گرمه تک .

چیکمک کبی هنر لرنی آناسندن او گره نسون ایچوو . کورمگه ایرشکهچ آناسینه، آناسی بولماسه قرنده شلرینه فایتار لور . غیرت برله یخشی صافلاسونلر ایچوو . (۱)

فصل ثبوت النسب . حمل نک مدتی آزی آلطی آی کوبره گی ایکی يلدز . آلطی آی ایچنده بالا بار الوب طوغمق ممکندر . بر آدمنگ نکاح کونندن آلطی آی طوغاندنه زوجه‌سی بالا طوغدرسه او شبو بالا مذکور آدمنگ بالاسی بولور . یعنی شرعا آنک اوغلی یا فرزی وهم وارثی بولور . «مین بالام تو گل» دیو نقی جائز بولماس . اگر نقی قیلسه «لعان» ایدلو گه یا که «حد» اور لوغه لايق بولور . اگر آلطی آیدن کمده طوغدرسه بو زوجنک بالاسی بولماس . اگر بر کمسه وفات اولدقندن ایکی سنه او تکانجی زوجه‌سی بالا طوغدرسه عدنه طوغانلغی برله اقرار ایتکان بولماسه بو بالا وفات بولغان کمسه نک بالاسی بولور وهم آندن میراث آلور . (۲) اگر عدنه او تکانلگینی افرار قیلغاندن صوڭ آلطی آی او نکاح بالا طوغدرسه آنک بالاسی بولماس . اگر مطلقه رجعه (۳) طلاقندن ایکی سنه یا که آر طغراف او نکاح طوغدرسه عدنه گیچد کبئی خبر ویرگان بولماسه بالانک نسبی شول زوجدن ثابت بولور ، زوج قبول و اقرار ایتمه‌سده عدت ایچنده یافلوق قیلنۇغە حساب ایدلور . وهم طلاقندن رجوع ایتمش بولور . اگر ایکی يلدن کیمراه کمده طوغدرسه نسب ثابت

(۱) غالبا آنالار بالاغه یومشاق و آرطق شفقلی ، علم وادبلری غایتدە ناقص بولدقندن قر بالا کوز توشه‌ردای بولدىسە مهابت وغیرت ایمه‌سی بولغان آناغه فایتار لمق تیوش بولادر . (منه)

(۲) طوغدرمه ایکی شاهد برله ثابت بولدقده یا که وارثار تصدیق ایتکاندە (منه)

(۳) طلاق رجعی برله طلاق ایدلمش خاتون

بولور . ولكن رجوع ثابت بولماس . وفت طلاقده حملی بولوغه
حساب ايدلوب او شبو وضع حمل برهه عدئی کيچه
بائنه (٢) خاتون طلاقدن ايکي يل بولغاندن بالاطو غدر سه
زوج مذكور دن ثابت بولماس . مگر زوج مينم بالام ديو دعوى
فيسه آنک بالاسي بولور . ايکي يل ايچنده طوغدر سه نسبى ثابت
بولور ، زوج دعوى فيلماسه ده .

طلاق المريض. بر کمسه طلاق رجعی برهه زوجه سيني
طلاق فيسه وعدئی او تکنهنجي زوج وفات بولسه زوجه ميراث
آلور وزوجه وفات بولسه زوج ميراث آلور . طلاق باين (٣)
بولسه ميراث آشماسلار . مگر خسته کشي زوجه سيني رضالقندن
باشقه طلاق باين فيسه وعدت ايچنده زوج شول خسته لقندن وفات
بولسه زوجه ميراث آلور . (٤) زوجه وفات بولسه زوج ميراث
آلماس . اگر زوجه نك رضالغى برهه طلاق باين فيسه هېچ قايوسى
ميراث آشماسلار . زوج صحت حالنده طلاق باين فيلوب صوڭره
خسته لانوب زوجه سينك عدئی کيچكەنجي وفات بولسه ياكه خسته
حالنده طلاق باين ايدلوب صوڭره صحتله نسەينه ايکنچى تورلى مرض
برله خسته لوب عدت ايچنده وفات بولسه زوجه ميراث آلماس

شۇ شىنىد

(٢) طلاق باين برهه طلاق فيلمنش خاتون

(٣) باين خفييف بولسده غليظ بولسده (منه) (٤) ايسيكىچه خدمتلر ناداغه
مادر بولماغان خستهنى «اولوم خستهسى» و «مرىض مرض الموت» ديرلر .
شول حالنده زوجه سيني طلاق فيسه (الفار) دبورلر ئولسه خاتونىتە ميراث
پىرودىن فاچوب طلاق ايتىكەن كورىنادر . خاتونى (امراة الفار) دبورلر (منه) .

كتاب الایمان

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم «مَنْ افْتَقَعَ حَقُّ امْرِيْءِ مُسْلِمٍ يَمْنِيْهِ فَقَدْ أَوْجَبَ اللَّهَ لَهُ النَّارَ وَحَرَّمَ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ» (١) ترجمة: هر کم آنط ایدوب بر مسامان حقینی آلسه الله تعالی اول کمسه گه او طنی واجب ایده ر و جتنی حرام قیلور .

آخر حدیثه صحابه لر «يا رسول الله آز نرسه بولسده دمه» دید کلننده رسول الله نک صلی الله علیه وسلم «آغاج کیسه گی بولسده» دیگان جوابی ذکر ایدمشدر .

يمین، قسم، حلف — آنط معناسته در. (٢) يمين اوج

نوعدر: يَمِنَ غَمُوسْ، يمين لغو، يمين منعقده .

يمین غموس: قصدا يالغان آنطر. بولغانی «بولمادی» آلغانی «آلماڈی» بیر گانی «بیرمادی» بولماغانی «بولمادی» دیو آنط کی . اوшибو يمين غموس گناه کبیره در. مرتكب بولغان کشی الوغ گناهغه چومار. الله نک عذاینه دوچار، جهنمگه داخل اولور. (٣) وهم دنیاده خراب بولمینه سبب بولور. كامل توبه واستغفاردن باشه علاج یوفدر . کفارت بر له کیچلمه س .

يمین لغو: خطالق برله يالغانغه آنطر. مثلا بر بولماغان اشن بولغان دیو بلوب «بولمادی» دیو، يا که بولغان اشنی بولماغان دیوب بلوب «بولمادی» دیو يمين ايتسه يمين لغو بولور. وهر ماده ده خلاف واقع نرسه گه راست دیو ظن قيلغاندن يمين ايتسه او شانداق يمين لغو بولور. يمين لغوده يالغان آنط بولسده قصدا بولماغاندن شايد گناهلي بولماس .

(١) رواه مالك و مسلم والنمسائي و ابن ماجة ،

(٢) فارسيده (سو گند) دیورلر ،

(٣) الله تعالى عفو قيلماسه .

يمين منعقده: (۱) كيله حكده بر اشنی قيلماسته يا قيلماسته عهد
ويمين ايتمهكن. او شبو نوع يميننده حرام اشكه يمين ايتمهكن
بولماسه يميننده طورمق تيوشليدر. اگر يميننده طورماسه حانت
بولور. كفارت لازم بولور. اگر حرامغه يمين قيلغان بولسه
مثلا: نماز او قوماسقه، آناسينه يا ايسه آناسينه خدمت ايتمهشكه.
كشيگه يامانلىق اينه رگه، بر حرام اشنی قيلورغه يمين ايسه يميني
بورمق و حانت بولمق واجب بولور. حانت بولفاج كفارتني اوته ر
بو صورتدهه كفارت لازم در.

يمين ايتمهكنه الله تعالى نك اسلامى بوله يمين ايتمهك واجدر.
باسقه نرسه بوله يمين درست تو گلدر. آى، فوياش، آش، باش،
جان، كتاب، مصحف، پيغمبر، فرشته، كعبه كيلير بوله يمين درست
تو گل، بلکه حرام و اسلامغه خلافدر. «فلان اشنی قيلماسته عهد ايتدم»
يا «يمين ايتدم» يا «عهد بولسون» يا «نذر بولسون» (۲) ديسه
دخي يمين بولور. حانت بولسه كفارت واجب بولور. اگر «فلان
امري قيلسام ايماندن آير ولايم» يا كه «مجوسى بولاييم» يا كه «يهودى
بولييم» يا «نصراني بولييم» ديسه يمين بولور. حانت بولغانده كفارت
واجب بولور. لكن نه ينكوچي مذكور امرني قيلغانده ئيتكنه نيقجه
يامان بولونى اعتقاد ايتمهكن صورتده حانت بولسه كافر بولور،
اسلامىن آير ولور، توبه و تجديد ايمان فرض أولور. (۳) اگر
«فلان نرسهنى قيلسام الله نك قهرى (يا كه) لعنتى توشسون» ديسه
يمين بولماس. لكن مذكور نرسهنى قيلو تقديرنده او زينه بددعا
قilmesh بولور.

(۱) يميننده طورمق عربده (بر) اسلامىلدر (حنت) مقابلى.

(۲) الله غه عهد، الله غه يمين - الله غه نذر ديمك حكمىنده بولور.

(۳) اگر اعتقاد ايتمهسه دينىنه ضرر بولماس.

فصل. یمین منعقدده و حشده قصد، خطا و آکراه برابردر. بر کمسه قصد ایتمای خطا یمین ایتسه یا که کشی کوچله‌وی سیلی یمین ایتسه شرعاً یمین حکمی یورور. و هم یمینی او نوطوب یا که آکراه بوله بوظسه حانت بولور. کفارت واجب بولور.

فصل بر کمسه اوزینه حال نرسنه حرام قیلسه مثلا: «چای اچمه (یا که) او شبو طونی کیمه حرام بولسون» یا که «او شبو کفشمی کیو (یا که) او مگه کرو حرام بولسون» دیسه مذکور اشلر حرام بولماس. ولکن قیلسه کفارت لازم بولور.

فصل کفارت. حانت بولگان کشیگه لازم بولگان کفارت بر فل آزاد ایتمک یا که اون مسکینگه یا فقیرگه هر بره مینه فطره قدر لی طعام صدقه قیلمق یا که آن لارغه برم کیوم ویرمکدر. اگر مذکور اشلرگه قدر تی بولماسه اوچ کون توناش روزه توتمقدر. طعام ویرمک اورنینه اون مسکینی ایرته و کیچ طویدرسه کفایه در. وهم بر فقیرگه اون مرتبه فطره قدردن (۲) صدقه ویرسه یا اون مرتبه کیوم ویرسه دخی جائز بولور. طعام یا که کیوم ویروگه قدر تی بولگان کشی ایچون روزه کفایت ایتماس.

فصل. نذر اوچ نوعدر. بر نجیسی مطلق نذر مثلا: «فلان چافلی کون روزه توتمق (یا که) فلان قدر صدقه ویرمک موینمه لازم بولسون» دیمک کیی. بو نوع نذرگه وفا لازم بولور.

(۲) یارم صاغ بعدای (۱۵) تین بولسه اون فقیرگه اون بیشار تیندن بر صوم ابللی تین بر یمین کفار تینه کفایه بولور. اگر کیوم ویرسه افلى اون کشیگه اون کولمه ک حاجت بولور.

نوع ثانی بر مرادی حاصل بولغانده قیلمقچی بولغان نذردر.
مثلا «بو بلادن قوطولسام اوں کون روزه تو تار ایدم زوجم
سلامت قایتسه اوں رکعت نماز او فور ایدم» دیمک کبی نذرلردر.
بو نوعدهه مرادی حاصل بولسە وفا واجب بولور.

نوع ثالث او زینی بر مکروه اشدن طیق ایچون بر
نرسنه موینینه یو کله مک نذری. مثلا «غیبت سویله سەم بر صوم
صدقه ویرمن، جماعت نمازندین فالسام بر کون روزه تو تارم»
دیمک کبی. بو نوع نذرده حانت بولسە اختیارلى بولور: تله سە
ایتکان نذرینی قیاور، تله سە باشقە یمینلرده گى کبی کفارت ویرور.
هر قایوسى کفایه در

نذر نڭ شرطى. بر کمسە نذر ایتسە وفا واجب بولور.
لکن ایکى شرط بىرلە. شرط اۆل: نذر ایتکان عبادتى شرعا مقصود
بالذات بولغان بولسۇن. فقط ایکنچى عبادت ایچون گنه شرط
وحاجت بولغان بولماسۇن.

شرط ثانى: مذكور عبادة مقصوده نڭ جنسى نذردن باشقە
واجب بولسۇن. بىس جنازە نمازى، قرآن او قو، طھارت آلو كېيلر
برلە نذر ایتسە نذر بولماس. يعنى وفاسى لازم بولماس. چونكە بونلار
عبادة مقصودة لذاتها دگل لردر. بلکە جنازە نمازى مھض مىت حقىنى
اوته مک ایچون. قرأت و طھارت نماز ایچون واجب بولمىش عبايدلردر.
و هم زيارت قبور، طلاق مرأة، بنا مسجد كېيلر بىرلە نذر ایتسە
يا كە هر نماز صوڭىنده بىر دعائى او قو بىرلە نذر ایتسە دخى وفاسى
واجب بولماس؛ زىرا كە بونلار جنسىندىن واجب بولغان عبادت يوق.

بونلر مستحب یا مباح امرلور. اگر نماز، روزه، صدقه، حج، اعتکاف، قربان کبی عبادتلر بوله نذر ایتسه و فاسی لازم بولغان نذر بولور. (۲)

فصل بر خاص آفچه‌نی صدقه قیلمقغه نذر ایتسه شول مقدارده باشقه آفچه ویرسده جائزدر، وفا قیلغان بولور. وهم «فلان آدمیگه ویررمن» دیو آتاغاندہ باشقة فقیرگه ویرسے یا که «بو کون ویررمن» دیگان صورتده یارینغه فالدروب ویرسہ جائز بولور. وتعین قیلغان کونندن مقدم ویرسہ دخی جائز بولور. اگر مسجد حرام یا بیت مقدس ده نماز او قومق بوله نذر ایتسه باشقه یerde او قومق بوله وفا حاصل بولور. ایتكان موضوعه وارمق شرط تو گلدر.

فصل بر اشنی قیلماشو حاجت بولور. اگر قیلوغه یمین ایتسه حانت بولماو ایچون عمر بوینچه قیلماو حاجت بولور. اگر قیلوغه یمین ایتسه عمرنده بر مرتبه قیلمق کفایه‌در. سویله‌مسکه یمین صورتندۀ تلاوت، تسبیح، تهلیل کبی عبادت سوز لری سیلی حانت بولماس. «هیچ کونده فلان اشنی قیلما» دیگاندہ کیچده و کوندزدۀ قیلماو لازم بولور. اگر کوندز دیسه کیچ قیلمق بوله حانت بولماس. بر یورطده طور ماسقه یمین ایتكاندہ اهل واولادی و جمیع اشیاسی بوله حاضر گوچه باشلامق تیوشدر.

فصل. اعتکاف بوله نذر ایتسه وفا واجب بولور. اعتکاف هر قایو آیده بولسده جائزدر. روزه بولوب جماعت مسجدنده (۲) چونکه بونلرنگ جنسلنندین واجب و مقصود بولغان عبادتلر وارددر. (منه)

یخشی اش بوله او تکارمک تیوشدر. اعتکاف رمضانغه خاص بولماسه ده
نذر بولغان اعتکاف، روزه سز درست بولماس. مطلق ایتکانده بر
کون لازم بولور. ایکی کون یا اوچ کون دیگانده بر تو ناش
کیچلری بوله واجب بولور. اگر فقط کوندز نیت ایتسه دخی
جائزدر. کیچلری لازم بولماس.

(والحمد لله)

هلهو کتا بنی نه نی آبی او قدی هه